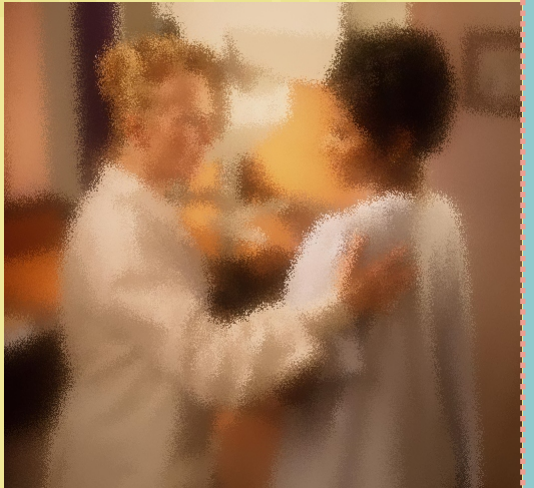

Acil Serviste Kadına Yönelik Şiddetin Tanı-Tedavi ve Yönlendirilmesi

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
KADIN HEKİMLİK VE
KADIN SAĞLIĞI KOLU

KADINA YÖNELİK ŞİDDET NEDİR?

Kadına yönelik şiddet önlenebilir bir sağlık sorunudur.

Ülkemizdeki kadınların %42'si yaşamlarının herhangi bir döneminde şiddete uğramaktadır.

DSÖ kadına yönelik şiddeti ciddi bir halk sağlığı sorunu olarak tanımlamaktadır.

ACİL SERVİS ÇALIŞANLARINI NEDEN İLGİLENDİRMEKTEDİR?

- Acil servise başvuran kadınların yaklaşık beşte birinde neden aile içi şiddettir.
- Kadına yönelik şiddet kanunlarla belirlenmiş bir suçtur.
- Şiddet olgularında adli rapor düzenlemek ve doğru yönlendirmek, tanı-tedavi kadar önemlidir.
- Kadına yönelik şiddet sadece fiziksel travma bulgularıyla ortaya çıkmaz. İlk bakışta şiddetle ilişkilendirmediğimiz yakınmalar, çoğu olgunun gözden kaçmasına yol açmaktadır.

NE YAPMALI?

1. Yaralanma varsa acil tedavisini yapınız.
2. Destekleyici ve güven veren bir yaklaşım geliştiriniz.
3. Kadını refakatçilerinden ayırarak anamnez alınız. Refakatçilerin yanında anamnez alırsanız, kadını tehlikeye atmış olursunuz. Rutin olarak sorulması gerektiği için şiddet konusuna eğildiğinizi ifade ediniz. Yalnız olmadığını hissettirecek ifadeler kullanınız. Örneğin: “Kadına yönelik şiddet toplumumuzda sıkça yaşandığı için bunu anlamaya yönelik sorular soracağım” ya da “Çoğu hastamız eşlerinin, ebeveynlerinin şiddet uyguladığını dile getirmektedir. Siz böyle sorunlar yaşıyor musunuz?”
4. Şiddet tehdidinin sürüp sürmediğini tespit ediniz.
5. Bağlantılı tıbbi sorunlara müdahale ediniz.
6. Mutlaka kayıt yaparak adli rapor tutunuz. Travma bulgularını kaydedip mümkünse fotoğraflarını çekiniz. Adli rapor ile başlayacak süreç hakkında aydınlatınız. Eşinden şiddet gören kadın için adli rapor tutulması düzenlenmesi halinde yargı süreci onun şikayetine bağlı değildir. Şikayetten

vazgeçse bile dava devam eder. Yargı sürecinin başlaması kadının zarar görmesine yol açacak ise (ekonomik bağımsızlığının ve gidecek başka bir yerinin olmadığı koşullarda yeniden şiddet ortamına dönmek zorunda kalması, yargı sürecinin zorluğunu kaldıramayacak ruhsal örselenme hali) adli olgu ihbarının hastanın sağlığını bozacağına dair bir tutanak düzenlenip hasta dosyasına konulmalı ve ihbar hastanın sağlık koşulları uygun hale gelinceye kadar ertelenmelidir. Yakın yaşamsal tehdit, kendini koruyamayacak olma hali (yaşlı, çocuk, zihinsel engelli), üçüncü şahıslara yakın yaşamsal tehdit hariç, uluslararası tıbbi etik kurallar (Dünya Tabipler Birliği) ve Resmi Gazetede yayınlanarak iç hukuk metni kabul edilen Avrupa Biyoetik Sözleşmesi gereği, Anayasa 90. Madde uyarınca ihbar zorunluluğunu düzenleyen TCK 280. Madde bu durumlarda uygulanamaz. Tutanak hekimin zarar görmemesi için bir güvencedir.

7. Şiddete uğrayan kadın için bir güvenlik planı geliştiriniz.
8. Kadının kararlarına saygılı olunuz.
9. Kadına düzenlediğiniz raporla polise, savcılığa ya da doğrudan aile mahkemesine başvurabileceğini bildiriniz.
10. Kurumunuzda kadına yönelik şiddet için özel kodlar belirleyiniz. ICD10'da bununla ilgili kodlamalar bulunmaktadır. W, X, Y ve Z her türden travmanın tanımlandığı kodlar grubudur. Y.07.0 partner şiddetidir.
11. Şiddetin tekrarlayıp tekrarlamadığını izlemek açısından kadının dosyasına not, işaret, kod ekleyiniz (mor renkli etiket gibi).

Güvenlik Planı:

- Kadını şiddet uygulayan kişiden uzaklaştırınız.
- Hastaneden çıkınca eve dönmek dışında ne yapabileceği konusunda yönlendiriniz.
- İlgili kurumların adres ve telefonlarını veriniz.
- 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanundan söz ediniz.

4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun:

- Bu kanunun amacı aile içi şiddeti durdurmak, özellikle kadını ve çocukları korumaktır.
- Kanun kadının evi terk etmesine gerek kalmadan korunmasına olanak sağlar. Şiddet uygulayan kişi evden uzaklaştırılabilir.
- Kanundan yararlanmak için karakollara, savcılıklara, aile mahkemelerine, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) İl Müdürlüklerine başvurulur. Doğrudan Aile Mahkemesine başvurmak en hızlı yoldur.
- Dava harcı ödemek gerekmez. Barolar ücretsiz avukat sağlar.
- Mahkeme acil olarak görülür. Hâkim tedbir kararları alır.
- Kadının evde kalması güvenli değilse sığınağa yerleştirilebilir.

ACİL SERVİSTE KADINA YÖNELİK ŞİDDET AÇISINDAN ŞÜPHELİ DURUMLAR:

1. fiziksel travma öyküsü
2. Öyküyle uyuşmayan travma bulguları
3. İntihar girişimi
4. Tedavisi geciktirilmiş travma öyküsü
5. Gebe kadında travma bulguları
6. Gebe kadında kanama
7. Şüpheli abortus öyküsü
8. Ağrılı miksiyon ve defekasyon
9. Görünür bir nedeni olmayan kronik yorgunluk yakınması
10. Kronik pelvik ağrı
11. İrritable Kolon Sendromu
12. Sık üriner sistem enfeksiyonu
13. Vajinal kanama
14. Pelvik muayeneye gösterilen ciddi sakınma
15. Alkol ya da madde kullanımı
16. Adölesan gebelikler

17. Ruhsal durum bozukluęu, somatizasyon
18. Aşırı kontrolcü ve hastanın kendini ifade etmesini engelleyen eş varlığı
19. Farklı iyileşme aşamalarındaki çok sayıda travma bulgusunun varlığı
20. Tekrarlayan acil servis başvurusu
21. Bilateral ya da belli bir patterni olan çok sayıda travmanın varlığı
22. Kadının tedaviye ya da tetkik isteğine uymakta isteksizliği
23. Klinik olarak etyolojisi saptanamayan kronik başağrısı, nefes darlığı, göğüs ağrısı

CİNSEL SALDIRIDA NE YAPMALI?

1. Acelesiz, telaşsız, destekleyici bir yaklaşım kadının kendine güvenini kazanmasında etkili olur.
2. Cinsel saldırıya uğramış kadının giysileri üzerinde bulunan saç ve deri kalıntıları, tırnak içi kazıma, ağız içi yıkantı suyu ve vücut salgılarını adli yöntemlerle alıp delil olarak saklayınız
3. Genital bölge kullarını beyaz bir kağıt üzerine tarayınız. Ayrıca bu bölge kullarından köküyle birlikte örnek alıp ayrı ayrı zarflara koyarak bölge ve yöntemi üzerine yazınız. Tarak başka bir olguda kullanılmamış olmalıdır.
4. Cinsel yolla bulaşan hastalıkların önlenmesi için mikrobiyolojik inceleme yapılmasını sağlayınız. Gerekli koruyucu ilaçları öneriniz.
5. Gebelięi önleyici ilaç başlayınız.
6. Jinekoloji konsültasyonu isteyiniz. Jinekolojik muayenenin (sürüntüde spermatozoid görebilmek için) ilk 72 saat içinde ve hasta tuvalete gitmeden, yıkanmadan yapılması çok önemlidir. İlk on gün içinde arka forniks ve vaginal yıkama suyunda spermatozoid görülebilir. DNA incelemesi için canlı veya ölü olması önemli değildir. Genital bölge travmalarının tanımlanmasını sağlayınız.
7. Psikiyatri konsültasyonu isteyiniz.
8. Fizik muayene bulgularını derinleştirecek ya da bu bulgulara katkı sağlayacak tetkikleri istemeyi ihmal etmeyiniz.

ŞİDDET GÖRMÜŐ KADININ BAŐVURABİLECEĐİ YERLER:

1. Karakol, Savcılık, Aile Mahkemesi (herhangi birine, raporlu ya da raporsuz)
2. ALO 183 Kadın ve Çocuk DanıŐma Hattı
3. 0212 656 96 96 Aile İçi Şiddet Acil Yardım Hattı
4. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu İl Müdürlükleri
5. Belediyelerin sığınma evleri
6. Gönüllü kuruluşların sığınma evleri
7. Baroların Kadın DanıŐma Merkezleri (adliye içinde).
8. Valilik İnsan Hakları Kurulları
9. Tıbbi belgeleme için Tıp Fakültelerinin Adli Tıp Anabilim Dalları

**LÜTFEN İLİNİZDEKİ
TELEFON NUMARALARINI ÖĐRENİP
ACİL SERVİSTE GÖRÜNÜR YERLERE ASINIZ.**

**Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi
Kadın Hekim ve Kadın Sağlığı Kolu**

GMK Bulvarı Ő. DaniŐ Tunalığ Sok. No: 2 / 17 - 23, 06570 Maltepe / ANKARA
Tel: (0 312) 231 31 79 • Faks: (0 312) 231 19 52 • kadinhekim@ttb.org.tr • www.ttb.org.tr/kadinhekim